

राज्यातील कारागृहांतील सुरक्षा व्यवस्थेचे
आधुनिकीकरण, या योजनेंतर्गत ड्रोन
(Drone with camera) व एक्स रे
बॅगेज स्कॅनर सिस्टिम या सुरक्षा
उपकरणांची खरेदी करण्यास प्रशासकीय
मान्यता देण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन

गृह विभाग

शासन निर्णय क्र. जेएलएम १२२२/प्र.क्र.१८५/तुरुंग-२,

दुसरा मजला, मुख्य इमारत, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मादाम कामा मार्ग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक: १३ फेब्रुवारी, २०२३.

वाचा:

१. अपर पोलीस महासंचालक व महानिरीक्षक, कारागृह व सुधारसेवा, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्र. इप्रवि/मेंटेंनॅन्स/सुरक्षा उपकरणे/१०८५५/२०२२-२३/क-६/०१, पुणे, दिनांक १४.१२.१२.२०२२, क्र. इप्रवि/मेंटेंनॅन्स/सुरक्षा/८५७/२०२२-२३/क-६/०१, पुणे, दिनांक ०६.२.२०२३ व क्र. इप्रवि/मेंटेंनॅन्स/सुरक्षा/८४८/२०२२-२३/क-६/०१, पुणे, दिनांक ०६.२.२०२३.
२. अपर पोलीस महासंचालक व महानिरीक्षक, कारागृह व सुधारसेवा, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्र.इप्रवि/मेंटेंनॅन्स/सुरक्षा/ उपकरणे/८४९/२०२३/क-६ (०१) पुणे, दिनांक ६.२.२०२३.
३. उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग, शासन निर्णय क्र. भांखस-२०१४/प्र.क्र.८२/भाग-III/ उद्योग-४, दिनांक १.१२.२०१६.
४. उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २०१६/प्र.क्र.२१५/ उद्योग-४, दिनांक २४.८.२०१७.
५. वित्त विभाग, शासन निर्णय, क्र. विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनियम, भाग-२, दिनांक १७.४.२०१५.

प्रस्तावना-

राज्यातील कारागृहांतील आतील परिसर तसेच कारागृह शेती परिसर विस्तीर्ण असून या सर्व परिसरांतील बंधांच्या हालचालींवर निगराणी ठेवणे व सुरक्षा व्यवस्था अबाधित राखणे जिकीरीचे असून बंदीजनांच्या जीवितास धोका होऊ नये याकरिता सतत निगराणी आवश्यक आहे. तसेच राज्यातील कारागृहांच्या मुख्य प्रवेशद्वारामध्ये कारागृहात दाखल होणा-या प्रत्येक बंधाची तसेच अधिकारी व कर्मचारी यांची प्रभावीपणे झडती होणे आवश्यक असल्याने

स्वयंचलित X-ray Baggage Inspection System ची आवश्यकता आहे. सबब, महाराष्ट्रातील कारागृहांच्या सुरक्षा व्यवस्थेच्या बळकटीकरणासाठी व आधुनिकीकरणासाठी Drone Camera व स्वयंचलित X-ray Baggage Inspection System या उपकरणांची आवश्यकता असल्याने “तुरुंगातील सुरक्षा व्यवस्थेचे आधुनिकीकरण करणे” या योजनेंतर्गत वाचा क्र.१ व २ अन्वये प्राप्त सुरक्षा उपकरणे खरेदी करण्याच्या प्रस्तावांना प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

राज्यातील कारागृहांतील सुरक्षा व्यवस्थेचे आधुनिकीकरण करणे, या योजनेंतर्गत खालील तक्त्यात नमूद केल्यानुसार ड्रोन (Drone with camera) व एक्स रे बॅगेज स्कॅनर सिस्टिम ही एकूण रु. ३,७४,००,०००/- (अक्षरी रुपये तीन कोटी चौऱ्याहत्तर लक्ष फक्त) इतक्या रकमेची सुरक्षा उपकरणे खरेदी करण्यास या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

अ.क्र.	उपकरणाचे नाव	नग संख्या	एकूण अंदाजित खरेदी किंमत रु.
1	Micro Unmanned Arial Vehical (Drone with camera)	१२	रु.१,८०,००,०००/-
2	X ray Baggage Inspection System MHA QRs (Q3 Category)	४	रु. १,९४,००,०००/-
एकूण			रु. ३,७४,००,०००/-

२. सदर खरेदी उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग, क्र. भांखस-२०१४/प्र.क्र.८२/भाग-III/ उद्योग-४, दिनांक १.१२.२०१६ व क्र. संकीर्ण २०१६/प्र.क्र.२१५/उद्योग-४, दिनांक २४.८.२०१७ मधील नमूद तरतूदीच्या अनुषंगाने विहित पद्धतीचा अवलंब करून केली जाईल याची काटेकोरपणे खात्री करावी. तसेच सदर खरेदी गृह मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली आणि संबंधित सक्षम प्राधिकरण यांच्या मार्गदर्शक सुचनांचे पालन करून करण्यात यावी.

३. वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र. विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/विनियम, भाग-२, दिनांक १७.४.२०१५ भाग पहिला, उप विभाग दोन मधील अ.क्र.४ नियम ७ मधील अटीस अधीन राहून प्रशासनिक विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारास अनुसरून हा शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

४. यावरील होणारा खर्च हा मागणी क्र. बी-५, मुख्य लेखाशिर्ष २०५६ तुरुंग (००) (१०१) तुरुंग (००) (१८) तुरुंगातील सुरक्षा व्यवस्थेचे आधुनिकीकरण करणे (२०५६०२२२) (योजनांतर्गत योजना) ५२- यंत्र सामग्री व साधन सामग्री, या लेखाशिर्षाखाली सन २०२२-२३ या आर्थिक

वर्षाकरिता मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा व सदर अनुदान खर्चाबाबतचे मासिक विवरणपत्र व उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास सादर करण्यात यावेत.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्र. २०२३०२१३१८१९०१४०२९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सीमा तु. सावंत)
कार्यासन अधिकारी, गृह विभाग

प्रत,

१. अपर मुख्य सचिव (अपील व सुरक्षा), गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२. अपर पोलीस महासंचालक व महानिरीक्षक, कारागृह व सुधारसेवा, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
३. कारागृह उपमहानिरीक्षक, पूर्व विभाग/ पश्चिम विभाग/मध्य विभाग/दक्षिण विभाग.
४. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता /लेखा परिक्षा) महाराष्ट्र-१, मुंबई.
५. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र-२, नागपूर.
६. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
७. निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई.
८. जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे,
९. अवर सचिव, वित्त विभाग (व्यय-८/अर्थसंकल्प-११), मंत्रालय, मुंबई-३२.
१०. कक्ष अधिकारी (बीयुडी-१), गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
११. निवड नस्ती तुरंग-२ कार्यासन.

//--//